

AS KredEx Krediidikindlustus 2011. aasta kokkuvõte

Ettevõtte taust ja eesmärgid

20. oktoobril 2009 võeti Eestis vastu põhjalikult uuendatud Ekspordi Riikliku Tagamise Seadus (ERTS), mis nägi ette luua ettevõtluse arenguks vajalike krediidiriske maandavate teenuste pakkumiseks riigi osalusega krediidikindlustusselts.

AS KredEx Krediidikindlustus asutati 26. novembril 2009. aastal Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (2/3 aktsiatest) ning Sihtasutuse KredEx (1/3 aktsiatest) poolt. Kindlustusandja tegevusloa taotlus esitati Finantsinspeksioonile 29. jaanuaril 2010 ning see rahuldati 26. mail 2010. Äriregistris registreeriti ettevõtte 31. mail 2010.

Kindlustusseltsi tegevuse eesmärk on pakkuda Eesti ettevõtetele krediidikindlus, võimaldades maandada nii ostjate kommertsriske kui ka ostjate asukohamaa poliitilisi riske.

Tegevuse laiemaks eesmärgiks on tõsta Eesti ettevõtete teadlikkust krediidi juhtimisest, parandada kindlustuslahenduste abil nende finantsstabiilsust ning suurendada ekspordivõimekust. Konkurentsivõime tõus avaldub krediidikindlustust kasutataval ettevõtetel võimes pakkuda ostjatele sobivamaid, paindlikke maksetingimusi. Eesti ettevõtja, kellel puudub juurdepääs krediidikindlustusele, võib olla oluliselt halvemas positsioonis võrreldes ettevõttega, kellel on võimalik oma krediidiriske efektiivselt maandada. Suurem ekspordipotentsiaal avaldub seega kahes asjaolus – lisaks müügi mahtude suurendamisele oma olemasolevate ostjatega võimaldab kindlustus julgemalt müüa ka täiesti uutele turgudele ja partneritele.

Ettevõtte nõukogu on kolmeliikmeline, selle esimeheks on Andrus Treier (Sihtasutus KredEx), liikmeteks Kertu Fedotov (Rahandusministeerium) ning Jarmo Tuisk (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium). Kindlustusseltsi juhatus on kaheliikmeline ja asus ametisse 2009. aasta lõpus koosseisus juhatuse esimees Meelis Tambla ja juhatuse liige Mariko Rukholm.

Olulisemad sündmused ja tegevused

Möödunud aasta oli AS-ile KredEx Krediidikindlustus kasvuaasta. Riskiportfell ehk kehtivate kindlustuslimitide summa kasvas aastaga enam kui kolm korda, 104 miljoni euroni. Kindlustuslepinguid sõlmiti 37 Eesti ettevõttega, mille lepingutega kindlustatud käive 2011. aastal moodustas kokku 258 miljonit eurot.

Riskiportfelli moodustasid aasta lõpul kodumaiste ostjate suhtes kindlustatud krediidiriskid 57% ehk 59 miljonit eurot. Riiklike tagatistega kindlustatud krediidiriskide maht oli 10 miljonit eurot ehk 10% kogu riskiportfelli ja hõlmas kindlustatud ostjaid OECD-st väljaspool asuvates riikides.

Aasta jooksul tegeleti aktiivselt krediidikindlustusealase teadlikkuse tõstmisega ekspordivate ettevõtete hulgas. Selleks korraldati erinevaid infopäevi, külastati ettevõtteid ja esineti ettekannete ning teenuste tutvustustega avalikel üritustel. Olulisteks ettevõtmisteks olid ka kliendihaldustarkvara täiendamise seotud projektid, kusjuures peatähelepanu oli kindlustuslepingute haldamisel, riskide juhtimisel ja finantsarvestuse funktsionaalsusel.

Majanduskeskkond

2011. aasta oli Eesti ettevõtjate jaoks kriisiga toimetuleku aasta. Esialgsel andmetel kasvas Eesti SKP eelmise aastaga võrreldes +7,5%, mis on kiireim kasv alates 2007. aastast. Kuigi eelmisel aastal kasvas ka Eesti sisenõudlus, siis majanduse mootoriks oli kindlasti eksport.

Võrreldes 2010. aastaga kasvas eksport +38%, jõudes 12 miljardi euroni. Suure osa ekspordist moodustasid masinad ja seadmed (27%), mineraalsed tooted (17%) ning metallid ja metalltooted (9%). Esimesed kaks nendest kaubagrupidest näitasid üle 50% käibekasvu võrreldes eelmise aastaga.

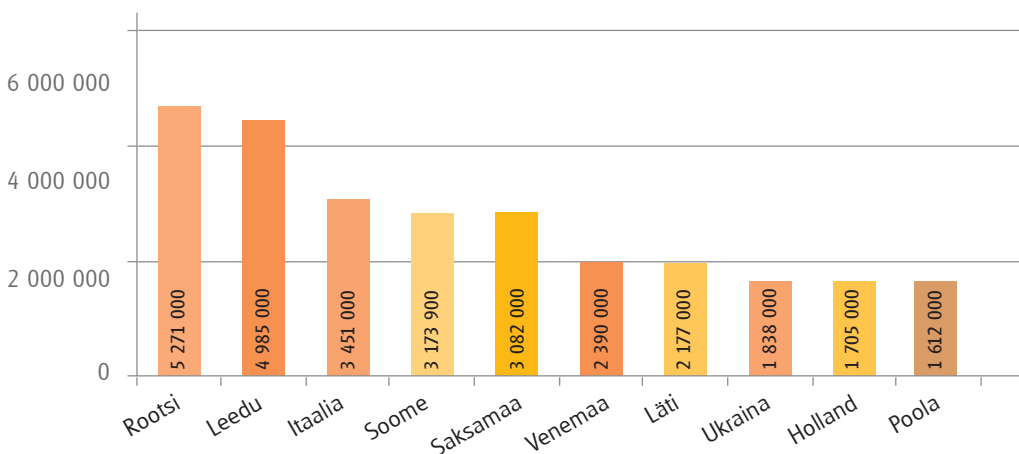
Peamisteks sihtturgudeks olid sarnaselt eelmise aastaga Rootsi ja Soome. Need turud moodustasid vastavalt 16% ning 15% Eesti ekspordist. Samas tegi tugeva tõusu Venemaa, tõustes kolmandale kohale (11%), mis tähendas käibe kasvu peaaegu 500 miljoni euro võrra. Jätkuvalt tähtsateks olid Eesti ekspordijate jaoks Läti ja Leedu turud. Samas uute turgudena avastasid Eesti ettevõtjad USA ning Nigeeria, eksport nende riikidesse kasvas vastavalt 127% ja 137%.

Aeglasemalt kasvas Eesti-sisene kaubavahetus, mis on ajalooliselt olnud umbes kolm korda suurem kui eksport. Elukirjeldatud majandusarengud ainult tõstsid krediitkindlustuse tähtsust. Kuigi paljud ettevõtted on küll väljunud käibe languse faasist ja hakanud teenima kasumit, pole nende finantsolukord sageli veel eriti tugev. Kriisi ajal ära kasutatud likviidsuse ning kasumlikkuse reservid ei ole veel taastatud ja sellest tulenevalt on ettevõtete finantsrisk endiselt kõrge. See kehtib nii Eestis kui ka välismaal. Antud olukorras tuleb ettevõtetel olla jätkuvalt ettevaatlik krediitimüügi pakkumises ja osata adekvaatselt hinnata sellega kaasnevat riski. Näiteks kandsid Intrum Justitia hinnangul kohalikud ettevõtted oma väljastatud arvetest 3,3% ulatuses kahjudeks. See on sama kõrge osakaal kui ka 2010. aastal ning isegi kõrgem kui aastatel 2008 ja 2009. Peamistel Eesti eksporditurgudel on maksmata arvete osakaalud küll madalamad, kuid ikkagi tõusutrendis. Rootsis oli selleks 2011. aastal hinnanguliselt 2,3% ja Soomes 1,9%.

Rahalise kaotuse kindlustuse teenuste maht 2011. aastal Eestis kasvas ja olemasolevate andmete põhjal kogutud preemiad tõusid 31% võrreldes 2010. aastaga, 5,1 miljonile eurole. Samal ajal langes kahjude väljamaksete maht 79%, 1,2 miljonile eurole, mistõttu erinevalt eelnevast aastast ületasid kogutud preemiad väljamakseid.

Eelolevat 2012. aastat iseloomustab eelkõige määramatus, mille üheks suurimaks allikaks on kindlasti Euroopa võlakriis, kus tuleb otsida lahendusi Kreeka, Iirimaa, Portugali aga ka Itaalia ja Hispaania suurtele võlakoormustele. Lisaks hakatakse järjest rohkem rääkima Jaapani probleemidest, Hiina majanduse raskest maandumisest ning USA võlakoormast. Iga probleem sellest lootelust on piisavalt suur, et halvima stsenaariumi korral põhjustada uut majanduskriisi. Sellest, kuidas need olukorrad arenevad ja lahenevad, hakkavad sõltuma ka lähema aja majandusarengud. Suurenev ebakindlus majanduses tähendab jätkuvalt suuri riske ettevõtluses ning koos sellega ka krediidi pakkumises. Nende riskide kõige kuluefektiivsemaks lahenduseks on eraettevõtete jaoks aga krediitkindlustuse kasutamine.

Välisostjate krediitlimiitide portfelli jagunemine riigiti 2011 (10 suurimat, eurodes)

Pakutavad kindlustusteenused

KredEx Krediidikindlustuse eesmärk on pakkuda Eesti ettevõtetele kindlustusteenuseid, mis võimaldavad maandada ostu-müügitehingutega seotud krediidiriske. Müües toodangut või osutades teenust on ettevõtjal alati risk, et ostja pole suuteline kokkulepitud tähtajal osutatud teenuse või saadetud kauba eest maksma. Ostja tasumata nõue peidab endas ettevõtte finantspositsiooni ohustavat riski, mille realiseerumine võib panna löögi alla ettevõtte enda likviidsuse.

Ostjatele antud krediitide kindlustamine aitab:

- edukamalt ja julgemalt müüa
- saada paremaid finantseerimistingimusi
- tihedas konkurentsisis paremini läbi lüüa

Lühiajaliste tehingute krediidikindlustus

Lühiajaliste tehingute krediidikindlustus sobib ettevõtetele, mis tegelevad enamasti kaupade ja teenuste müügiga, mille eest ostjale pakutav maksetähtaeg ei ületa 24 kuud (tavapärase siiski 1–3 kuud). Kindlustuskate tagab müüjale laekumised ostjale krediiti müüdüd kauba eest ostja makseraskuste korral. Makseraskuse põhjus võib olla erinev – pankrot, ajutine likviidsusprobleem või ostja asukoha riigis aset leidnud poliitiline sündmus. See sobib nii eksportivatele ettevõtetele kui ka ettevõtetele, kelle ostjad asuvad koduturul.

Pikaajaliste tehingute krediidikindlustus

Pikaajalist krediidikindlustust kasutatakse eksporditehingute puhul, kus maksetähtajad on pikemad kui 24 kuud. Tavapäraselt on tegemist kapitalikaupade müügiga, kusjuures tehingud võivad jaotuda etappidesse ja kaasatud võivad olla erinevad tehingu finantseerijad. Pikaajaline krediidikindlustus põhineb riiklikul tagatisel ning tagatavad tehingud peavad vastama Euroopa Liidu ja OECD sellkohastele piirangutele.

Tarnijakrediidi kindlustus

Tarnijakrediit tähendab, et Eesti eksportija müüb oma kaupu välisostjale krediidingimustel, st välisostja tasub kaupade eest osamaksetena kokkulepitud perioodi (nt kahe või rohkema aasta) jooksul.

KredEx Krediidikindlustus AS pakub Eesti eksportijatele krediidiriskide tagamiseks tarnijakrediidi kindlustust. Nimetatud kindlustusega tagatakse tarnijale osamaksete mittetasumise risk, mis tuleneb välisostja pankrotistumisest või osamaksete peatamisest või ostja asukohariigi poliitilistest otsustest. Tarnijakrediidi kindlustuse korral jõustub kindlustuskate hetkest, mil tarnijal tekib kommertslepingu alusel õigus maksele. Enamik juhtudest on selleks kuupäev, mil tarnija lähetab kaubad välisostjale.

Kui kommertsriski realiseerumise tagajärjel (nt pankrot) ei tasu välisostja tähtaegselt osamakset ega intressi, on eksportijal võimalus saada kindlustusandjalt kindlustushüvitist kindlustuskatte (kuni 90%) ulatuses ostja poolt tasumisele kuuluvast summast. Kui tarnija ei saa osamakset ostja asukohariigis esinevate poliitiliste sündmuste tõttu, hüvitatakse eksportijale kuni 100% ostja poolt tasumisele kuuluvast summast.

Ostjakrediidi kindlustus

Ostjakrediidi korral on tehingusse kaasatud pank, mis annab ostjale või ostja pangale laenu. Laen väljastatakse laenulepingu alusel ja ostjakrediidi kindlustus kindlustab pangale laenu mittetagastamise riski tulenevalt välisostja pankrotistumisest, osamaksete peatamisest või ostja asukohariigi poliitilistest otsustest.

Investeeringukindlustus

Investeeringukindlustus kaitseb Eesti ettevõtteid ning neid finantseerivaid panku välisriikidesse tehtavate otseinvesteeringutega kaasnevate poliitiliste riskide eest. Kindlustusega saab üldjuhul kindlustada tehtavaid otseinvesteeringuid uude ettevõttesse. Soovi korral võib investor lisaks esialgsele investeeringule kindlustada ka näiteks tulevikus oodatavad dividendimaksud. Lisaks on võimalik kindlustada poliitilise riski vastu kesk- ja pikaajalisi omanikelaene, pangalaene ja laenugarantiisid.

Raamatupidamise aastaaruanne 2011. a Koondkasumiaruanne

Eurodes

	2011	31.05.2010– 31.12.2010
Tulud kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest		
Brutopreemiad	1 500 364	269 611
Edasikindlustuse osa brutopreemiatest	-750 182	-134 805
Muutus ettemakstud preemiate eraldises	-5 013	-95 250
Edasikindlustuse osa ettemakstud preemiate eraldise muutusest	2 506	47 625
Tulud kindlustusmaksetest kokku	747 675	87 181
Muud tulud		
Tulu investeringutest	355 404	323 780
Muud tegevustulud	226 360	37 720
Muud tulud kokku	581 764	361 500
TULUD KOKKU	1 329 439	448 681
Kahjunõuded ja -eraldised, netona edasikindlustusest		
Makstud kahjud ja kahjukäsitluskulud	-45 337	0
Edasikindlustuse osa kahjunõuetes ja kahjukäsitluskuludes	21 301	0
Muutus rahuldamata nõuete eraldises	-1 001 323	-129 862
Edasikindlustuse osa rahuldamata nõuete eraldise muutuses	500 662	64 931
Eraldised kindlustustegevusest netona kokku	-524 697	-64 931
Tegevuskulud		
Kindlustuslepingute sõlmimiskulud	-136 801	-55 209
Administratiivkulud	-348 417	-381 165
Tegevuskulud kokku	-485 218	-436 374
KULUD KOKKU	-1 009 915	-501 305
ARUANDEAASTA KASUM (-KAHJUM)	319 524	-52 624
MUU KOONDKASUM (-KAHJUM)	0	0
ARUANDEAASTA PUHASKASUM (-KAHJUM)	319 524	-52 624

Finantsseisundiaruanne

Eurodes

	31.12.2011	31.12.2010
VARAD		
Materiaalne põhivara	14 480	19 439
Immateriaalne põhivara	11 495	8 124
Muud nõuded	1 559	4 101
Viitlaekumised ja ettemakstud kulud	249 047	39 964
Nõuded kindlustustegevusest	386 750	71 251
Nõuded edasikindlustuslepingutest	615 724	112 556
Finantsinvesteeringud	31 144 000	21 793 872
Raha ja raha ekvivalendid	174 247	278 638
VARAD KOKKU	32 597 302	22 327 945
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Aktiikapital	19 173 495	19 173 495
Jaotamata kasum (-kahjum)	266 900	-52 624
Omakapital kokku	19 440 395	19 120 871
Deposiidid edasikindlustusandjatelt	11 565 087	2 867 795
Kohustused kindlustuslepingutest	1 231 448	225 112
Kohustused edasikindlustuslepingutest	192 554	47 092
Muud kohustused	167 818	67 075
Kohustused kokku	13 156 907	3 207 074
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	32 597 302	22 327 945

Rahavoogude aruanne

Eurodes

	2011	31.05.2010- 31.12.2010
Rahavood äritegevusest		
Laekunud kindlustusmaksetest	1 275 510	222 900
Laekunud muust tegevusest	67 947	20 775
Laekunud edasikindlustusest	8 626 681	2 825 490
Tasutud edasikindlustusmaksed	-340 362	-25 647
Makstud tegevuskulud	-515 968	-406 497
Väljamakstud kahjud ja kahjukäsitluskulud	-44 077	0
Investeeritud tähtajalistesse hoiustesse	-101 609 000	-82 036 051
Laekunud tähtajalistest hoiustest	92 258 872	60 242 179
Laekunud intressid	181 758	292 302
Rahavood äritegevusest kokku	-98 639	-18 864 549
Rahavood investeerimistegevusest		
Põhivara soetamine	-5 752	-30 308
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-5 752	-30 308
RAHAVOOD KOKKU	-104 391	-18 894 857
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	278 638	19 173 495
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	174 247	278 638
Muutus raha- ja pangakontode jääkides	-104 391	-18 894 857

See 2011. aasta kokkuvõte on koostatud AS KredEx Krediidikindlustuse 2011. auditeeritud aastaaruande põhjal. Kogu 2011.a auditeeritud aastaaruanne on kättesaadav aadressil www.krediidikindlustus.ee